

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра загального та германського мовознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Риторика

Освітня програма перший рівень (бакалавр)

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

035.043 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – німецька

035.055 Романські мови та літератури (переклад включно),
перша – французька

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “22” вересня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація			
Назва дисципліни	Риторика		
Викладач (-і)	Ярослав Григорович Мельник		
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-10 моб. 067 730 58 26		
Е-mail викладача	mel.jarolav@gmail.com		
Формат дисципліни	Денна, заочна		
Обсяг дисципліни	Кредитів ЄКТС		
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua		
Консультації	Надання консультативної допомоги при підготовці презентацій та захисту теоретичного матеріалу		
2. Анотація до курсу			
<p>Курс «Риторика» для студентів спеціальності «Англійська мова і література», «Німецька мова і література», «Французька мова і література» планується у ракурсі цієї ж дисципліни, яка викладається у середніх навчальних закладах, як і у закладах вищої освіти. Риторика програмується для середніх шкіл у обсязі класичної риторики, а для студентів, які навчаються за програмою магістр у форматі «неориторика». У рамках університетського курсу розглядається класична та неориторика. Студенти-філологи виконують роботи, які складаються з двох основних сегментів: написання конспекту-реферату з історії та теорії риторики та підготовки доповіді з проблем неориторики та дискурсології поч. ХХІ століття. Усна доповідь готується у рамках запропонованих тем, обов'язковим є усний виклад – презентація теми та проведення дискусії обговорення в умовах живомовної комунікації.</p>			
3. Мета та цілі курсу			
<p>Мета полягає у наданні інформації з історії формування методології риторики від античності до наших днів. Виокремлення у окремий сегмент риторики початку ХХІ століття та вивчення основних умов формування інформаційного середовища, морально-етичних норм та ін. Також ціллю є вивчення правил академічного висвітлення інформації з дотриманням логічних, граматичних, орфоепічних норм.</p>			
4. Компетентності			
<p>До студентів-філологів висуваються наступні вимоги щодо компетентностей. 1) необхідно володіти інформацією щодо соціокультурних чинників публічного слова. 2) Необхідно знати історію (періодизацію) розвитку риторики від античності до ХХІ ст. 3) Основні філософсько-лінгвістичні засади сучасної дискурсології. 4) принципову різницю між класичною риторикою та концепцією сучасної риторики. 5) уміти розрізнати комунікативну поведінку мовця у відповідності до принципів і законів класичної риторики та неориторики. 6) знати основні ознаки ментально-комунікативної поведінки представників українського мовного простору та європейських країн. 7) Основні умови та етико-правові рамки комунікативних кодів у відповідності до норм початку ХХІ ст. 8) Принципи та правила неориторики. 9) Спроможність адаптувати дисципліни – риторику та неориторику до шкільних програм. Вміти застосувати вищеописані теоретичні знання на практиці.</p>			
5. Результати навчання			
<p>Результати навчання полягають у оволодінні основними теоретичними та практичними знаннями у галузі комунікатології та наратології, уміння укладати зібраний матеріал у чітку послідовну форму та уміти оприлюднити її в аудиторії з урахуванням її вікових, культуро-світоглядних особливостей.</p>			
6. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		20	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		10	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний /

		(рік навчання)	вибірковий		
4	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	II	вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Історія риторики та літературної традиції; - Риторика як форма культурного існування соціуму; - Культура Античності та культура публічного слова в античну епоху; - Основні правила та закони оприлюднення інформації; - Антична риторика як одна із засад формування європейської культури.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1,5,7	Лекція – 2, самостійна робота – 12	5 балів	У відповідності до академічного планування
Тема 2. Риторика від Середніх віків до XXI століття – два основні періоди у історії риторики; -Риторика епохи Відродження та Просвітництва; - Криза риторики та її повний занепад; - Відродження риторики у XX столітті; - Зміна парадигми риторики:	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1,3,6	Лекція -2 Самостійна робота - 16	5 балів	У відповідності до академічного планування

риторика та неориторика – конфлікт методологій.					
Тема 3. Риторика початку XXI століття. - Основні умови та вимоги до неориторики та публічного слова. - Нові критерії та стандарти у формуванні інформаційного поля; - Дискурсологія та наратологія: ЗМІ та інформаційний простір у контексті нової методології.	Практичне заняття, самостійна робота	4,6,7	Практичне заняття – 2 Самостійна робота 20	5 балів	У відповідності до академічного планування
Тема 4. Академічний дискурс в умовах неориторики. - Академічна комунікація: традиції та новаторство; - Психологічно-когнітивні засади нового академічного дискурсу; - Соціально-культурологічні умови формування інформаційного простору; - Академічна комунікація поч. XXI ст. як оновлений інформаційний простір; - науково-соціометричні параметри сучасного інформаційного	Практичне заняття, самостійна робота	1,4,6	Практичне заняття – 2 Самостійна робота 20	5 балів	У відповідності до академічного планування

середовища та адаптативні механізми при необхідності інтеграції.					
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною та ЄCTS-шкалою. Оцінювання на основі 100-бальної шкали (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 50 балів за реферативний виклад історії та теорії риторики; 25 балів підготовки презентації та презентація матеріалу на запропоновану тему з проблем сучасної неориторики (політичної) з супутнім аналізом комунікативної поведінки лідерів країн, працівників ЗМІ та ін. на поч. ХХІ століття; 25 балів уміння проводити дискусії, полеміки, вести структуровану етично збалансовану комунікацію; коректно формувати текстовий (вербальний) процес.				
Вимоги до письмової роботи	Концептуально-конкретне та емпірично-верифіковане висвітлення питань				
Семінарські заняття	За 5-ти бальною шкалою				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50 балів				
8. Політика курсу					
Жодні форми порушення академічної не доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування у відповідності до Положення 1 та Положення 2.					
9. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Риторика. – Львів, 2001. 2. Єрушевич Г.Д., Мельник Я.Г. Вступ до риторики. – Івано-Франківськ, 2002. 3. Мельник Я.Г. Спічрайтинг. – Івано-Франківськ, 2019. 4. Сагач Г.М. Риторика. – К.:2009. 					

Викладач к.ф.н, професор Мельник Ярослав Григорович